

Milena Krumphanzlová, absolventka FF UK a Učitelka roku 2025: Učitel má být férový, laskavý a náročný

26.2.2026 - | Filozofická fakulta UK

Milena Krumphanzlová vystudovala bohemistiku a anglistiku na FF UK. V současné době vyučuje český jazyk a angličtinu na Gymnáziu Jiřího Ortena v Kutné Hoře. V roce 2025 získala titul Učitelka roku.

Co považujete za největší přínos studia na FF UK, profesně i lidsky?

V devatenácti jsem na fakultu přišla s trochu naivním pocitem, že některé odpovědi už znám, že už něco vím a že jsem si tím docela jistá. Jenže studium na fakultě mi především přineslo otázky: ukázalo mi, že ne všechny závěry, které jsem považovala za hotové, jsou ve skutečnosti opravdu uzavřené. Přínos byl ve zjištění, že žádné odpovědi nikdy nejsou tak jednoduché, jak se nám na začátku zdálo, a v tom vidím obrovskou přidanou hodnotu studia na fakultě, kde student dostane prostor nejenom přijímat, ale hlavně pochybovat.

Myslím si, že vzdělání – zvláště na Filozofické fakultě – nemůže být vždycky vázáno na nějaký konkrétní typ úspěchu, jako je tomu třeba u jiných oborů. Studujete zde proto, abyste se stali zralou, otevřenou bytostí. Možná v praxi využijete jen jednu desetinu, ale víte, do jakého kontextu tu desetinu zasadit, a umíte vybrat podstatné momenty. Vzdělání není jen příprava na konkrétní povolání. Tak jsem to vždycky chápala.

Jací pedagogové vás ovlivnili nebo inspirovali?

Vždy jsem byla fascinovaná zanícením pana profesora Hilského pro věci, o kterých vyprávěl. Někdy pro mě byl vlastně podstatnější a přitažlivější způsob, jakým věci říkal, než co přesně říkal. V práci učitele je zásadní, aby pokud něco předává dětem, tomu opravdu stoprocentně věřil. Jinak je to nevěrohodné, suché, nudné a těžkopádné.

Vzpomínám také na paní doktorku Hanu Ulmanovou, která měla velké pochopení pro nás jako mladé studenty. Učila nás jazyk a pro mě bylo velkým povzbuzením, že někdo takový ve mě věřil, i když mi třeba nešlo vše vždy na výbornou.

Humanitní obory dnes často musí obhajovat svoji užitečnost. Čím vás studium literatury a jazyka vybavilo pro lepší porozumění světu?

Schopností podívat se, co se skrývá za konkrétním textem, co stojí v pozadí manipulativní fráze, co je v podtextu sdělení a co se dá vyčíst mezi řádky. Doufáme, že tohle naučíme i naše studenty a že jako absolventi gymnázia odejdou vybaveni schopností kritického myšlení a kritického čtení. V tom jsou humanitní obory nezastupitelné.

Dále také svým studentům často v hodině angličtiny říkám, že tu takzvanou street English se naučí kdekoliv. Ale tady se mohou podívat i pod pokličku toho jazyka. A ten typ hlubšího vzdělání dostanete zpravidla jen ve škole.

Má podle vás v době umělé inteligence ještě smysl učit studenty pracovat s texty?

Umělou inteligenci rozhodně nezavrhuji. Kdybyste šla do mého kabinetu a podívala se na lištu mého pracovního počítače, najdete tam otevřené AI aplikace, které během dne k přípravě na výuku používám. Ale bojím se jedné věci: naše generace přišla k umělé inteligenci až poté, co získala vzdělání tradičním způsobem. Jsme generace, která ještě zvládne umělou inteligenci kontrolovat – srovnávat, hodnotit a reflektovat její práci na základě toho, co sami víme. Nicméně jestli se tohle penzum znalostí a dovedností nastupující generace vzdá tím, že na ni bude stále víc spoléhat – přeskočí proces učení a bude jí stačit jen výsledek, nebude schopna si ověřit a vyhodnotit, co nám předkládá – a ze sluhy se tak stane pán, ze svobody závislost.

Moji studenti vědí, že umělou inteligenci využívám pro přípravu materiálů do výuky. Teď jsme například využili metodu expertních skupin v jednotlivých světových literaturách a jejich cílem bylo zahrnout i zdroje, které mají kdekoli k dispozici, vytvořit myšlenkovou mapu za pomoci umělé inteligence a potom ji revidovat s ověřenými materiály – podívat se, co mohou převzít a co už převzít nemohou. Trénovali jsme tak i odhalení „halucinací“, které umělá inteligence vytváří.

Co na základě vašich zkušeností dnes definuje dobrého učitele?

Jsem nadšená z každého studenta, který ví něco víc než já. Neskutečně mě to nabíjí. Toužím studenty dovést k tomu, aby během studia na střední škole objevili své „lepší“ já a to pak rozvíjeli. A je pro mě obrovská vzpruha takové studenty mít před sebou – a třeba se od nich i něco naučit. Myslím si, že studenti také velmi oceňují férovost. Pokud je učitel férový a vyloží karty na stůl, přijmou i jeho pohled na věc. Učitel si pak může dovolit být přísnější a náročnější – ale vždy je to něco za něco. Zároveň musí být laskavý a otevřený.

Pokud byste měla studentům FF UK říct jeden důvod, proč se nebát učitelského zaměření, jaký by to byl?

Jednoznačně je to možnost každodenně se setkávat s novými výzvami. Každých pět let přichází na školu nová generace. A každých pět let – což jsem vypořadovala během své praxe – musíte přenastavit své vnímání studentů i způsob, jak o nich uvažujete, a to vám pomůže zachovat si psychickou odolnost a svěžest. Je třeba jim vycházet vstříc a přijímat i jejich zdroje vnímání světa, protože jinak by se vaše světy zcela míjely. A pak zase nabídnout ten svůj úhel pohledu. A proto je to práce fascinující: je proměnlivá, flexibilní, nenechá vás zůstat nečinnými – protože chcete-li obstát před třídou, nesmíte se bát nakročit směrem k ní.

Děkujeme za rozhovor.

<https://www.ff.cuni.cz/2026/02/milena-krumphanzlova-absolventka-ff-uk-a-ucitelka-roku-2025-ucitel-ma-byt-ferovy-laskavy-a-narocny>